

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД
«ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО»**

Ректор

О. Я. Чебикін

20 21 року

**ПОЛОЖЕННЯ
про атестацію педагогічних працівників
Державного закладу «ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО»
(нова редакція)**

Затверджено рішенням ученої ради
Університету Ушинського
від 27.01.2021 (протокол № 8)
Уведено в дію наказом
від «27» січня 2021 р. № 20

1. Загальні положення

1.1. Це положення визначає порядок атестації керівників, їх заступників (далі — керівні кадри), інших педагогічних працівників Державного закладу Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського (далі - університет).

1.2. Атестація педагогічних працівників – це система заходів, спрямована на всебічне комплексне оцінювання їх педагогічної діяльності, за якою визначаються відповідність педагогічного працівника займаній посаді, рівень його кваліфікації, присвоюється кваліфікаційна категорія, педагогічне звання.

1.3. Метою атестації є стимулювання цілеспрямованого безперервного підвищення рівня професійної компетентності педагогічних працівників, росту їх професійної майстерності, розвитку творчої ініціативи, підвищення престижу й авторитету, забезпечення ефективності освітнього процесу.

1.4. Основними принципами атестації є відкритість та колегіальність, гуманне та доброзичливе ставлення до педагогічного працівника, повнота, об'єктивність та системність оцінювання його педагогічної діяльності.

1.5. Атестація педагогічних працівників університету є обов'язковою.

1.6. Призначенню педагогічного працівника на посаду керівних кадрів університету має передувати їх атестація.

1.7. Атестація може бути черговою або позачерговою. Чергова атестація здійснюється один раз на п'ять років.

1.8. Умовою чергової атестації педагогічних працівників є обов'язкове проходження не рідше одного разу на п'ять років підвищення кваліфікації на засадах вільного вибору форм навчання, програм і закладів освіти.

Ця вимога не розповсюджується на педагогічних працівників, які працюють перші п'ять років після закінчення закладу вищої освіти.

1.9. Позачергова атестація проводиться за заявою працівника з метою підвищення кваліфікаційної категорії (тарифного розряду) або за поданням керівника з метою присвоєння працівнику кваліфікаційної категорії, педагогічного звання та у разі зниження ним рівня професійної діяльності.

Позачергова атестація з метою підвищення кваліфікаційної категорії може проводитися не раніш як через два роки після присвоєння попередньої.

II. Порядок створення та повноваження атестаційних комісій

2.1. Для організації та проведення атестації педагогічних працівників в університеті щороку до 20 вересня створюється атестаційна комісія 1 рівня.

2.2. Атестаційна комісія створюється у складі: голови, заступника голови, секретаря, членів атестаційної комісії. Головою атестаційної комісії є ректор або в. о. ректора університету відповідно до Статуту. Про створення атестаційної комісії та затвердження її складу видається наказ.

Кількість членів атестаційної комісії не може бути меншою п'яти осіб.

2.3. Атестаційна комісія формується з педагогічних працівників університету та інших закладів, представників відповідних профспілкових органів, методичних та психологічних служб. До складу атестаційних комісій також можуть входити представники наукових та інших установ, організацій, об'єднань громадян (за згодою).

2.4. Атестаційна комісія створюється на один рік до формування нового складу атестаційної комісії. Персональний склад атестаційної комісії протягом року може змінюватися відповідно до наказу ректора.

2.5. Педагогічні працівники, які входять до складу атестаційної комісії, атестуються на загальних підставах та не беруть участі у голосуванні щодо себе.

2.6. Якщо кількість педагогічних працівників університету становить менш як 15 осіб, їх атестація проводиться атестаційними комісіями I рівня.

2.7. Атестаційна комісія I рівня має право:

1) атестувати педагогічних працівників на відповідність займаній посаді:

2) присвоювати кваліфікаційні категорії "спеціаліст", "спеціаліст другої категорії", "спеціаліст першої категорії" (атестувати на відповідність раніше присвоєним кваліфікаційним категоріям).

3) порушувати клопотання перед атестаційними комісіями II, III рівнів (університет перебуває в управлінні Міністерства освіти і науки України), про присвоєння педагогічним працівникам кваліфікаційної категорії "спеціаліст вищої категорії" (про відповідність раніше присвоєній кваліфікаційній категорії "спеціаліст вищої категорії") та про присвоєння педагогічних звань (про відповідність раніше присвоєним педагогічним званням).

III. Організація та строки проведення атестації

3.1. Щороку до 10 жовтня керівники структурних підрозділів університету, працівники якого атестуються, подають до атестаційної комісії списки педагогічних працівників, які підлягають черговій атестації, із зазначенням строків проходження підвищення кваліфікації. У цей самий строк до атестаційної комісії подаються заяви педагогічних працівників позачергову атестацію, про перенесення строку атестації, подання керівників структурних підрозділів університету про присвоєння працівнику кваліфікаційної категорії та у разі зниження ним рівня професійної діяльності.

Працівники, включені до списків осіб, які підлягають черговій атестації, мають право подавати до атестаційної комісії заяви про присвоєння більш високої кваліфікаційної категорії (тарифного розряду).

3.2. До 20 жовтня атестаційна комісія затверджує списки педагогічних працівників, які атестуються, графік роботи атестаційної комісії, ухвалює рішення щодо перенесення строку чергової атестації.

Рішення про перенесення атестації може прийматися атестаційною комісією і в інші строки.

Працівники, що атестуються, ознайомлюються з графіком проведення атестації під підпис.

3.3. Атестаційна комісія відповідно до затвердженого графіка роботи до 15 березня вивчає педагогічну діяльність осіб, які атестуються, шляхом відвідування навчальних занять, позанавчальних заходів, вивчення рівня навчальних досягнень студентів, з (дисципліни), що викладає педагогічний працівник, ознайомлення з навчальною (службовою) документацією щодо виконання педагогічним працівником своїх посадових обов'язків, його участі у роботі ректорату, нарадах, методичних об'єднань, фахових конкурсах та інших заходах, пов'язаних з організацією освітньої роботи, тощо.

3.4. До 1 березня керівником структурного підрозділу університету подається до атестаційної комісії характеристика діяльності педагогічного працівника у міжатестаційний період.

Характеристика повинна містити оцінку виконання педагогічним працівником посадових обов'язків, відомості про його професійну підготовку, компетентність, організованість, морально-психологічні якості, дані про участь у роботі ректорату, нарадах, методичних об'єднаннях інформацію атестаційною комісією тощо. Повинна містити оцінку творчих організаторських здібностей, ініціативність, про виконання рекомендацій, наданих попередньою атестаційною комісією.

Характеристика керівних кадрів додатково має містити відомості про ставлення до підлеглих, здатність організувати педагогічний колектив для досягнення певних завдань, уміння ухвалювати відповідальні рішення.

Педагогічний працівник не пізніше як за десять днів до проведення атестації ознайомлюється з характеристикою під підпис.

3.5. Атестація педагогічних працівників здійснюється атестаційною комісією до 1 квітня.

3.6. Під час атестації керівних кадрів університету атестаційна комісія з'ясовує якість виконання ними посадових обов'язків.

3.7. Засідання атестаційної комісії проводиться у присутності працівника, який атестується. Під час засідання атестаційної комісії педагогічний працівник має

право давати усні та письмові пояснення, подавати додаткові матеріали щодо своєї професійної діяльності.

За рішенням атестаційної комісії атестація може бути проведена за відсутності працівника, якщо він не з'явився на засідання атестаційної комісії з об'єктивних причин (службове відрадження, територіальна віддаленість, тривала хвороба та інші причини, що перешкоджають присутності на засіданні) і дав на це письмову згоду, за винятком випадків атестації працівників, стосовно яких порушено питання про невідповідність займаній посаді. У разі неявки педагогічного працівника, який атестується, на засідання атестаційної комісії без поважних причин комісія після з'ясування причин неявки може провести атестацію за його відсутності.

3.8. Засідання атестаційної комісії оформлюється протоколом, який підписується всіма присутніми на засіданні членами атестаційної комісії. Члени атестаційної комісії можуть у письмовій формі викласти окрему думку щодо рішення атестаційної комісії, яка додається до протоколу.

3.9. Засідання атестаційної комісії є правомочним, якщо на ньому присутні не менш як 2/3 її членів. Рішення атестаційної комісії приймаються простою більшістю голосів присутніх на засіданні членів атестаційної комісії. У разі однакової кількості голосів "за" і "проти" приймається рішення на користь працівника, який атестується.

3. 10. За результатами атестації атестаційна комісія ухвалює такі рішення:

1) педагогічний працівник відповідає займаній посаді:

2) присвоїти педагогічному кваліфікаційну категорію працівнику («спеціаліст», «спеціаліст другої категорії», «спеціаліст першої категорії»):

зберігаються встановлені попередньою атестацією кваліфікаційні категорії (тарифні розряди), педагогічні звання.

3.17. Чергова атестація педагогічних працівників, які поєднують роботу з навчанням у закладі вищої освіти за напрямом (спеціальністю) педагогічного профілю, за їх згодою може бути відстрочена до закінчення навчання. Присвоєні їм попередньою атестацією кваліфікаційні категорії (тарифні розряди) та педагогічні звання зберігаються до чергової атестації.

3.18. За працівниками, які перервали роботу на педагогічній посаді (незалежно від тривалості перерви у роботі), зберігаються присвоєні за результатами останньої атестації кваліфікаційні категорії та педагогічні звання. Атестація таких працівників здійснюється не пізніше ніж через два роки після прийняття їх на роботу.

3.19. Педагогічні працівники, які працюють в університеті за сумісництвом або на умовах строкового трудового договору, атестуються на загальних підставах.

При сумісництві працівниками педагогічних посад в університеті їх атестація здійснюється з кожної із займаних посад.

Атестація педагогічних працівників, які за основним місцем роботи та у закладах освіти, де вони працюють за сумісництвом, обіймають однакові посади, здійснюється за основним місцем роботи.

3.20. Педагогічним працівникам іноземних держав, яких прийнято на роботу до університету, за наявності відповідних міжнародних договорів між Україною та іноземними державами, з яких вони прибули, атестаційні комісії приймають рішення про присвоєння кваліфікаційної категорії, яка відповідає категорії, встановленій їм за попереднім місцем роботи.

3.21. За педагогічними працівниками, які переходять на роботу з одного закладу освіти до іншого, а також на інші педагогічні посади у цьому самому закладі, зберігаються присвоєні кваліфікаційні категорії (тарифні розряди) та педагогічні звання до наступної атестації.

При переході педагогічного працівника з методичної установи на педагогічні посади до університету за ним зберігається присвоєна раніше кваліфікаційна категорія до наступної атестації.

3.22. Педагогічні працівники, яким у міжатестаційний період присуджено наукові ступені або присвоєно вчені звання, атестуються без попереднього проходження підвищення кваліфікації, якщо їх діяльність за профілем збігається з присудженим науковим ступенем або присвоєним вченим званням.

3.23. Контроль за додержанням порядку проведення атестації педагогічних працівників здійснюється ректором університету.

3.24. Кваліфікаційна категорія що присвоєна педагогічному працівнику за результатами атестації, може змінюватися лише за рішенням атестаційної комісії.

IV. Умови та порядок присвоєння кваліфікаційних категорій

4.1 Атестація на відповідність займаній посаді з присвоєнням кваліфікаційних категорій проводиться практичних щодо соціальних педагогів, практичних психологів, які мають вищу педагогічну або іншу вищу освіту за освітньо-кваліфікаційним рівнем спеціаліста або магістра (далі-повна вища освіта), зокрема:

- соціальні педагоги – повну вищу педагогічну освіту зі спеціальності «Соціальна педагогіка»;
- практичні психологи – повну вищу освіту зі спеціальності «Практична психологія», «Психологія».

4.2. За результатами атестації педагогічним працівникам присвоюються кваліфікаційні категорії: «спеціаліст», «спеціаліст другої категорії», «спеціаліст першої категорії».

4.3. Кваліфікаційна категорія «спеціаліст» присвоюється педагогічним працівникам з вищою освітою, діяльність яких характеризується: здатністю забезпечувати засвоєння студентами навчальних програм; знанням теоретичних основ та сучасних досягнень науки з предмета, який вони викладають; з основ психологічного та соціально-педагогічного супроводження освітнього процесу, використанням інформаційно-комунікаційних технологій, цифрових освітніх ресурсів у професійній діяльності; вмінням вирішувати педагогічні та психологічні проблеми; вмінням установлювати контакт з студентами, батьками, колегами по роботі; додержанням педагогічної та психологічної етики, моралі тощо.

Випускникам закладів вищої освіти, які отримали вищу освіту, при прийомі на роботу встановлюється кваліфікаційна категорія «спеціаліст».

4.4. Кваліфікаційна категорія «спеціаліст другої категорії» присвоюється педагогічним працівникам, які відповідають вимогам, встановленим до працівників з кваліфікаційною категорією «спеціаліст», та які постійно вдосконалюють свій професійний рівень; використовують диференційований та індивідуальний підхід до студентів; володіють сучасними освітніми технологіями, методичними прийомами, педагогічними засобами, різними формами соціально-психологічної й позанавчальної роботи та їх якісним застосуванням; застосовують інноваційні технології в освітньому процесі; знають основні нормативно-правові акти у галузі освіти; користуються авторитетом серед колег, студентів та їх батьків.

4.5. Кваліфікаційна категорія «спеціаліст першої категорії» присвоюється педагогічним працівникам, які відповідають вимогам, встановленим до працівників з кваліфікаційною категорією «спеціаліст другої категорії», та які використовують методи компетентнісно-орієнтованого підходу до організації освітнього процесу; володіють технологіями творчої педагогічної діяльності з урахуванням особливостей навчального матеріалу і здібностей студентів; впроваджують передовий педагогічний досвід, а також досвід соціально-психологічного забезпечення освітнього процесу; формують навички самостійно здобувати знання й застосовувати їх на практиці; уміють лаконічно, образно і виразно подати матеріал; вміють аргументувати свою позицію та володіють ораторським мистецтвом тощо.

4.6. Присвоєння кваліфікаційних категорій за результатами атестації здійснюється послідовно.

4.7. Педагогічні працівники, які не мають вищої освіти й працюють на посадах педагогічних працівників, після отримання відповідної вищої освіти атестуються на присвоєння кваліфікаційної категорії «спеціаліст другої

категорії» за наявності стажу роботи на педагогічній посаді не менше двох років: «спеціаліст першої категорії» - не менше п'яти років.

За педагогічними працівниками, які отримали другу вищу педагогічну освіту й перейшли на посаду за отриманою спеціальністю, зберігаються присвоєні попередньою атестацією кваліфікаційні категорії. Атестація таких працівників здійснюється не пізніше ніж через два роки після переходу на іншу посаду.

4.8. Науково-педагогічні працівники закладів вищої освіти III-IV рівнів акредитації, які перейшли на педагогічні посади, атестуються на присвоєння кваліфікаційної категорії «спеціаліст другої категорії» за наявності не менше двох років стажу роботи на виробництві, у сфері послуг або стажу науково-педагогічної діяльності; «спеціаліст першої категорії» - не менше п'яти років.

4.9. Педагогічні працівники з вищою педагогічною або іншою освітою, які до набрання чинності Законами України "Про дошкільну освіту", "Про загальну середню освіту", "Про професійно (професійно-технічну освіту)", "Про вищу освіту" працювали й продовжують працювати в університеті не за фахом, атестуються на відповідність займаній посаді з присвоєнням кваліфікаційних категорій та педагогічних звань як такі, що мають відповідну освіту.

При встановленні тарифного розряду враховуються освітній рівень працівника, професійна компетентність, педагогічний досвід, результативність та якість роботи, інші дані, які характеризують його професійну діяльність.

V. Рішення атестаційних комісій та порядок їх оскарження

5.1. У разі прийняття атестаційною комісією позитивного рішення ректор університету протягом п'яти днів після засідання атестаційної комісії видає відповідний наказ про присвоєння кваліфікаційних категорій (встановлення тарифних розрядів), педагогічних звань.

Наказ у триденний строк доводиться до відома педагогічного працівника під підпис та подається в бухгалтерію для нарахування заробітної плати (з дня ухвалення відповідного рішення атестаційною комісією).

5.2. У разі прийняття атестаційною комісією рішення про відповідність працівника займаній посаді за умови виконання певних заходів, спрямованих на усунення виявлених недоліків, атестаційна комісія у встановлений нею строк, але не більше одного року, проводить повторну атестацію з метою перевірки їх виконання та приймає рішення про відповідність або невідповідність працівника займаній посаді.

5.3. У разі прийняття атестаційною комісією рішення про невідповідність педагогічного працівника займаній посаді ректором університету може бути

прийнято рішення про розірвання трудового договору з додержанням вимог законодавства про працю.

Розірвання трудового договору за таких підстав допускається у разі, якщо неможливо перевести працівника за його згодою на іншу роботу в університеті, яка відповідає його кваліфікації.

Наказ про звільнення або переведення працівника за його згодою на іншу роботу за результатами атестації може бути видано лише після розгляду його апеляцій (у разі їх подання) атестаційними комісіями вищого рівня з дотриманням законодавства про працю.

5.4. Педагогічні працівники у десятиденний строк з дня вручення атестаційного листа мають право подати апеляцію на рішення атестаційної комісії до атестаційної комісії вищого рівня.

5.5. Апеляція на рішення атестаційної комісії I рівня подається до атестаційної комісії II рівня. Апеляція на рішення атестаційних комісій I та II рівнів може бути подана до атестаційної комісії III рівня.

5.6. Рішення атестаційних комісій можуть бути оскаржені до суду.

5.7. Апеляція подається у письмовій формі безпосередньо до атестаційної комісії вищого рівня або направляється рекомендованим листом.

В апеляції на рішення атестаційної комісії має бути зазначено: найменування атестаційної комісії, до якої подається апеляція; прізвище, ім'я, по батькові та посада (місце роботи) особи, яка подає апеляцію, її місце проживання; у чому необґрунтованість рішення атестаційної комісії, полягає оскаржується; перелік документів та інших матеріалів, що додаються; дата подання апеляції. Апеляція підписується особою, яка її подає.

До апеляції додається копія атестаційного листа.

5.8. Питання атестації педагогічних працівників, не врегульовані цим положенням, вирішуються атестаційними комісіями III рівня відповідно до чинного законодавства України.

АТЕСТАЦІЙНИЙ ЛИСТ

I. Загальні дані

Педагогічний працівник, що атестується _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

Дата народження _____
(число, місяць, рік)

Посада, яку займає педагогічний працівник, стаж роботи на займаній посаді на час атестації

Загальний стаж педагогічної діяльності (роботи за спеціальністю) _____ роки, за спеціальністю - _____ років.

Освіта (освітньо-кваліфікаційний рівень, найменування закладу освіти, рік його закінчення, спеціальність) _____

Науковий ступінь (вчене звання) _____

Підвищення кваліфікації протягом останніх 5 років (з якої спеціальності, номер та дата видачі документа, що підтверджує підвищення кваліфікації) _____
свідоцтво № _____ від _____ 20__ р., видане _____

Дата та результати проведення попередньої атестації _____ 20__ р.

Відповідає займаній посаді, присвоєна кваліфікаційна категорія _____

Характеристика діяльності педагогічного працівника у міжатестаційний період _____

II. Результати атестації педагогічного працівника

Рішення атестаційної комісії _____

(1) відповідає займаній посаді; 2) відповідає займаній посаді

за умови виконання певних заходів; 3) не відповідає займаній посаді)

За результатами атестації:

присвоїти кваліфікаційну категорію _____
(«спеціаліст», «спеціаліст другої категорії», _____);

«спеціаліст першої категорії»)

порушити клопотання перед атестаційною комісією вищого рівня _____
(про присвоєння _____

кваліфікаційної категорії «спеціаліст вищої категорії»; про присвоєння педагогічного звання)

Результати голосування: кількість голосів: за _____, проти _____, утримались _____

Рекомендації атестаційної комісії (зазначення заходів, за умови виконання яких працівник вважається таким, що відповідає займаній посаді) _____

Голова атестаційної комісії _____	_____
(підпис)	(прізвище, ініціали)
Члени комісії _____	_____
(підпис)	(прізвище, ініціали)
_____	_____
(підпис)	(прізвище, ініціали)
_____	_____
(підпис)	(прізвище, ініціали)
_____	_____
(підпис)	(прізвище, ініціали)
_____	_____
(підпис)	(прізвище, ініціали)

Дата атестації _____
(число, місяць, рік)

З рішенням атестації комісії ознайомлений _____
(підпис працівника, який атестується)